

LLIURAMENT DE LA SISENA EDICIÓ DELS PREMIS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE

Barcelona, 2 de març de 2010

Bona tarda a tothom. Siguin benvingudes i benvinguts a aquesta sisena edició dels premis d'Educació en el Lleure, que organitza la Fundació Lluís Carulla.

Turgot va ser un polític i economista francès, fundador de l'escola del pensament econòmic i un dels grans ideòlegs de la Revolució Francesa. Però Turgot també era una persona amb uns sòlids fonaments en valors i una persona a qui agradava educar seguint uns patrons i uns models. Una frase interessant que va dir és aquella de: "El principi de l'educació és predicar amb l'exemple."

Avui tindrem ocasió de constatar amb diversos exemples, els vostres exemples, quanta raó que tenia Turgot. I tot i que només sigui una petita mostra de l'educació en valors, de l'educació en el lleure, que es fa en aquest país, tot seguit reconeixerem la bona feina que heu fet i continueu fent en aquest àmbit. No ens avancem i seguim el protocol. Per tant, en primer lloc donem la paraula al senyor Enric Puig, que parlarà en representació del jurat.

(...)

Moltes gràcies a tots.

He vingut aquí per donar la màxima solemnitat al meu parlament, entre altres coses perquè fa sis anys que ho faig –no sé qui ho farà l'any que ve–, i de vegades també hem d'intentar expressar al màxim el que

sentim, i la política també ho ha de fer. Massa sovint no ho fem. I el que sento avui volia expressar-vos-ho també directament, sobretot també per les paraules que ha dit el Carles al començament. Com a president del Parlament he intentat prioritzar aquest acte, i he intentat fer-ho durant aquests anys, i m'agradaria que continués fent-se així, justament per reconèixer des de la institució en què rau la sobirania del nostre poble, en què neix la democràcia, en definitiva, la tasca que feu; la tasca que fa la Fundació Lluís Carulla, per descomptat, però també la tasca que fan tants i tants joves al nostre país, perquè de les coses que es fan en aquest país segurament que una de les més importants és justament la que feu. Sovint anònima, sovint desconeguda, sovint mal interpretada, fins i tot, però tan i tan indispensable que el president del Parlament el mínim que pot fer és ser al vostre costat durant tots aquests anys, i fer-ho a més amb la màxima convicció, per donar suport, donar rellevància, a la important tasca pedagògica que feu des de totes les vostres entitats.

I, per tant, començo aquestes paraules felicitant la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge, les tres institucions que en formen part, les tres grans entitats que en formen part, i també l'Associació Casal la Formiga, de Badalona, l'associació juvenil Batibull, de Girona, i els Minyons Escoltes i Guies de Catalunya de la demarcació del Barcelonès. I, si m'ho permeteu, una abraçada molt especial a la gent de l'Agrupament Escolta i Guia Mare de Déu del Montsant, de Reus.

Com ens recordava el senyor Carles Duarte en la lectura del veredict de la sisena edició dels premis d'Educació en el Lleure, fa més de cent

anys que a Catalunya va irrompre l'esperit del moviment escolta, esperit dedicat en cos i ànima a la formació de generacions i generacions de xiquets i de xiquetes, de joves, d'adolescents, com a persones de bé, un concepte que també s'hauria de recuperar, com a persones responsables, com a persones, justament, formades en valors i, sobretot, també, i ho vull remarcar molt especialment, com a persones que estimen amb devoció el país, que l'estimen amb esperit de servei, perquè estimar el país pot arribar a ser fàcil, però estimar el país amb esperit de servei no és ben bé el mateix. I també com a persones que preserven la natura i estan compromeses amb uns ideals de pau i de llibertat.

La gent que en un moment o altre de la seva vida ha passat per l'escoltisme penso que està amarada d'uns valors, i segurament podríem trobar gent que fins i tot està tallada pels mateixos patrons. I penso que està bé. I, si em permeteu la franquesa, crec que aquest país necessita especialment aquesta gent, gent amb ganes de treballar, de construir, de participar, de crear, d'educar –avui que tanta gent dimiteix de la funció d'educar cal gent amb ganes d'educar–, gent decidida, amb empenta, que treballa des de la col·lectivitat i per la col·lectivitat i que predica amb l'exemple, gent preparada, que no dubta a transmetre i intercanviar coneixements, que té esperit crític, tan necessari en els temps que corren, i que té voluntat de sumar i construir un futur millor per al país.

Per tant, tot i que fa més d'un segle que aquest esperit es manté viu i es manté actiu, cal perseverar, i cal que el moviment es vagi regenerant

per assegurar-nos precisament el futur. I segurament que fins i tot cal que ens reinventem, perquè el món canvia cada vegada més de pressa i ens demana més coses. Cal que ens reinventem.

Sovint intento imaginar-me com devien ser els inicis de l'escoltisme, l'origen de l'escoltisme, tant a Anglaterra com aquí a Catalunya, i els programes que es devien desenvolupar, quins valors predominaven en aquell moment, amb quines eines comptaven, quina massa social hi havia, als inicis, darrere de tot això. És difícil d'imaginar, però segurament que en el fons devien tenir moltes menys coses de les que podem pensar nosaltres i de les que podem tenir nosaltres en aquests moments. El que està clar és que en aquell moment tenien esperit d'aventura, donaven sentit al joc; a la paraula, al concepte, al fet de jugar. Potenciaven, evidentment, un seguit de valors. I educaven. L'escoltisme ha educat en democràcia i país el segle XX, i en aquests moments, el segle XXI, educa en llibertat.

Abans deia, fa un moment, que és important en els temps que corren que siguem capaços de reinventar-nos. Jo estic especialment satisfet de l'aposta valenta i decidida que ha fet la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge, totes tres entitats, totes tres associacions, que han estat capaces de reinventar-se, i en aquest sentit ens han donat una lliçó en molts àmbits. Nois, sou grans. Que tingueu molta sort.

Avui, entre els premiats, també hi ha un projecte per alfabetitzar la gent gran en matèria d'internet, del web 2.0, de les xarxes socials. Fa uns dies recordo que vaig llegir un article de Maruja Torres, concretament a 'El País'. Explicava el cas d'una àvia gallega, de Muxía, María Amelia

López Soliño, que havia fet noranta-cinc anys i el seu nét li va regalar un bloc. No un bloc de notes. Un bloc a internet. I a l'article explicava que aquella descoberta va entusiasmar tant la María Amelia que aviat es va convertir en la blocaire més veterana de la xarxa. Escrivia i rebia respostes a diari. El secret que explica que aquesta àvia es passés el dia literalment penjada a internet és molt senzill: en descobrir la comunitat, en rebre respostes immediates de la gent en xarxa, en comprendre que havia arribat a les seves mans tard, però no gaire, un instrument per lluitar contra la soledat, la María Amelia el va voler espremer al màxim. Va morir el 2006, gairebé tres anys després de rebre el regal del seu nét, però durant tot aquest temps l'àvia de Muxía va viure cada dia amb autèntica passió, i a més amb la darrera tecnologia al seu servei.

A Badalona, amb el programa 'Plug-in', no sé si s'han donat casos exactes o similars, però segur que s'han posat les bases perquè això pugui passar. I a més penso que es fa d'una manera exemplar, connectant dues generacions, la dels més joves i la de la gent gran. I quan es connecten les generacions dels més joves i els més grans el que passa és que s'enriqueixen els uns i els altres.

Aquest exemple, si m'ho permeteu, també em serveix per introduir una altra idea. De vegades, quan parlem del lleure, del temps lliure, tendim a reduir i acotar massa l'abast d'aquest concepte. Ens centrem en els programes i serveis que tradicionalment s'han entès com d'educació en el lleure. Aquesta reducció comporta sovint una limitació del discurs, de manera que acabem parlant del lleure infantil, o com a molt d'una part del dels joves. Però, com hem vist en aquests casos, això no és així: el

PARLAMENT DE CATALUNYA

Ernest Benach i Pascual
President

lleure actual ens obre noves vies d'actuació en benefici de la comunitat. Potser té a veure amb allò del reinventar-nos, també.

Reinventar-nos, renovar-se. L'era actual, com us he dit, canvia a una velocitat de vertigen. La societat viu, el món viu, en una profunda transformació. Qui no sigui capaç d'emmotllar-se als nous temps és possible que quedi fora de joc. En aquest nou marc vital, a les persones que us dediqueu a l'educació, a l'educació en el lleure, a les persones que us dediqueu a la formació d'altres persones, i ho feu a més sovint des del voluntariat, segur que cada vegada us costa més arribar a la gran majoria de la població. Però no patiu, no tingueu por, no us feu enrere en cap cas. Al contrari: el repte que comporta educar en valors en una nova societat que emergeix mereix tots els esforços i mereix totes les atencions.

Veiem com ha canviat l'entorn, la societat, el treball, les famílies, el ritme de vida i l'oci de les persones, que és totalment diferent. I fins i tot han canviat les relacions humanes. I, és clar, el treball educatiu també és diferent, també ha de ser diferent. La diversitat de cultures, de persones i d'interessos que avui trobem en el lleure enriqueix, i penso que molt, aquest espai. El fa més interessant, el fa més oportú que abans, però al mateix temps també demana més dedicació i responsabilitats diferents als educadors. Ve't aquí un altre repte: que la quantitat no resti qualitat.

I encara un altre. És evident que el diàleg dels valors ens enriqueix a tots i és imprescindible per aconseguir un clima d'entesa i convivència en el qual convergeixin projectes comuns. Doncs bé, l'objectiu passa per

fer del temps lliure un temps per a la creació, per a la realització de projectes col·lectius des del diàleg, i també des del gaudi personal, per descomptat.

I en aquest repte, en aquest desafiament, els educadors en el lleure no esteu sols. La família i l'escola tenen aquest mateix repte educatiu, i l'administració, per descomptat, també hi ha d'ajudar, també hi té una responsabilitat, sigui legislativa, com ens reclamaven abans des de l'escoltisme, o sigui amb els programes que es fan des de la secretaria de Joventut i des d'altres departaments.

Amb això no vull dir que el lleure hagi de treballar uns valors específics diferents que els que treballin altres instàncies. Cada marc educatiu ha d'aprofitar la seva particularitat per treballar uns valors fonamentals que haurien de ser comuns. Com deia abans, per desgràcia, hi ha una part de la societat que ha dimitit de la funció d'educar, i això no és bo per al conjunt de la societat.

Per tant, i per adequar-nos als nous temps, hem d'aconseguir que la gent, les famílies, vegin l'educació en el lleure com un temps idoni per a la integració, la relació, l'aprenentatge i la vinculació amb el país, ja sigui el natural o el d'acollida, però també com un temps que proporcioni emocions, i emocions intenses, saludables, i com un temps que proporcioni reflexió i crítica.

Llegia en un document sobre el present i el futur de l'educació en el lleure que cal mantenir la identitat i la proximitat amb el territori, però que a la vegada ens hem d'obrir a la relació i el contrast amb altres

PARLAMENT DE CATALUNYA

**Ernest Benach i Pascual
President**

estructures i iniciatives d'educació en el lleure que siguin més àmplies. I segurament que aquest és el camí.

Un antic proverbi xinès diu: "Si fas plans per a un any, planta arròs. Si els fas per a deu, planta un arbre. Però si els fas per a tota la vida, educa una persona."

Moltes gràcies per la feina feta, per la que feu i per la que encara us queda per fer, que no és poca i serà de molta qualitat, n'estic convençut. Arribarà el dia que veurem i viurem en una societat millor, en un país més lliure, més digne, i vosaltres en sereu i us en sentireu els principals partícips, els principals protagonistes.

Moltes gràcies i molt bona tarda.